



## KAUNO APYLINKĖS TEISMAS

### SPRENDIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2024 m. gruodžio 12 d.  
Kaunas

Kauno apylinkės teismo Kauno rūmų teisėja Edita Vitonė,  
teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjo V. R.  
pareiškimą dėl juridinę reikšmę turinčio fakto nustatymo, suinteresuotas asmuo A. R.

Teismas

n u s t a t ė :

1. Pareiškėjas V. R. (toliau – pareiškėjas) kreipėsi į teismą prašydamas nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad J. R. po sutuoktinio V. J. R. mirties 1998 m. vasario 13 d. priėmė palikimą faktinio valdymo pagrindu (el. b. dok. Nr. CBP-17317).
2. Pareiškime nurodė, kad 1965 m. gegužės 22 d. J. R. ir V. J. R. sudarė santuoką. 1993 m. sausio 8 d. įgijo butą adresu (*neskelbtina*). 1998 m. vasario 13 d. mirus V. J. R., J. R. nesikreipė į notaro biurą dėl palikimo priėmimo. J. R. po sutuoktinio mirties liko gyventi sutuoktinių bendrąja jungtine nuosavybe priklausančiame bute bei jį prižiūrėjo ir išlaikė, naudojosi kitais daiktais, t. y. priėmė palikimą faktinio valdymo pagrindu.
3. Suinteresuotas asmuo A. R. atsiliepimo nepateikė, procesiniai dokumentai įteikti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 123 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka (el. b. dok. Nr. DOK-115963).
4. Byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka, pranešus byloje dalyvaujantiems asmenims (CPK 133 straipsnio 3 dalis, 443 straipsnio 5 dalis).

Teismas

k o n s t a t u o j a :

Pareiškimas tenkinamas.

5. Juridinę reikšmę turinčius faktus teismas gali nustatyti, kai yra šios aplinkybės: 1) prašomas nustatyti faktas turi turėti juridinę reikšmę, t. y. sukelti pareiškėjui tam tikrų teisinių padarinių ir, jį nustačius, pareiškėjas įgytų tam tikrą subjektinę teisę, galėtų įgyvendinti jau esamą teisę ar kitu būdu pasikeistų jo teisinis statusas; 2) pareiškėjas neturi dokumentų, patvirtinančių tą juridinę reikšmę turintį faktą; 3) pareiškėjas negali kitokia, t. y. ne teismo tvarka gauti dokumentų, patvirtinančių atitinkamą juridinę reikšmę turintį faktą, arba pareiškėjas negali ne teismo tvarka atkurti prarastų dokumentų, patvirtinančių juridinę reikšmę turintį faktą (CPK 444, 445 straipsniai).

6. Iš byloje esančių rašytinių įrodymų nustatyta, kad V. J. R., gim. (*neskelbtina*) ir J. R., gim. (*neskelbtina*), - sutuoktiniai, suinteresuoti asmenys A. R., gim. (*neskelbtina*), V. R., gim. (*neskelbtina*), – vaikai. V. J. R. mirė 1998-02-13, J. R. mirė 2012-03-06. Testamentų registro duomenimis po V. J. R. mirties palikimo priėmimo/atsisakymo faktų neregistruota. Kauno miesto 18-ojo notarų biuro liudijimas patvirtina, kad po J. R. mirties palikimą priėmė pareiškėjas V. R. Valstybės įmonės „Registrų centras“ duomenimis J. R. vardu registruotas nekilnojamasis turtas (*neskelbtina*) (turtas įgytas santuokos metu; el. b. dok. Nr. CBP-17317).
7. Palikimo priėmimo faktas nustatomas vadovaujantis palikimo atsiradimo momentu (palikimo atsiradimo laiku laikomas palikėjo mirties momentas) paveldėjimo santykius reglamentavusiais įstatymais. Kadangi civilinis teisinis santykis nagrinėjamu atveju atsiradęs iki 2000 m. liepos 18 d. Civilinio kodekso įsigaliojimo, taikytinas 1964 m. Civilinis kodeksas. Pagal tuo metu galiojusio Civilinio proceso kodekso nuostatas, buvo laikoma, kad įpėdinis palikimą priėmė, kai jis faktiškai pradėjo paveldimą turtą valdyti arba kai jis padavė palikimo atsiradimo vietos notariniam organui pareiškimą apie palikimo priėmimą. Šie veiksmai turėjo būti atliekami per šešis mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos. Pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – ir CK) 5.50 straipsnį įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, kai jis faktiškai pradėjo paveldimą turtą valdyti arba padavė palikimo atsiradimo vietos notarui pareiškimą dėl palikimo priėmimo. Nurodyti veiksmai turi būti atliekami per tris mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos.
8. Byloje esantys rašytiniai įrodymai patvirtina, kad J. R. po sutuoktinio V. J. R. mirties per įstatymo nustatytą terminą nuo palikimo atsiradimo dienos į notarų biurą dėl palikimo priėmimo nesikreipė. Tačiau įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, jeigu jis pradėjo valdyti turtą, juo rūpintis kaip savo turtu (valdo, naudoja ir juo disponuoja, prižiūri, moka mokesčius, kreipėsi į teismą išreiškdamas valią priimti palikimą ir paskirti palikimo administratorių ir pan.). Kai palikimą sudaro žemės sklypai ir pastatai, faktiškas jo valdymas reiškia apsigyvenimą bute po palikėjo mirties ar tolesnį gyvenimą tame bute, jeigu įpėdinis jame gyveno iki palikėjo mirties; taip pat priežiūrą, prievolių, susijusių su turtu, vykdymą (mokesčių, mokėjimą ir pan.) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gruodžio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-687-690/2015). Nagrinėjamu atveju, nustatyta, kad J. R. po sutuoktinio V. J. R. mirties ir toliau liko gyventi bute (*neskelbtina*). J. R. rūpinosi turtu, prižiūrėjo jį kaip savo, pvz. sudarė Gamtinių dujų pirkimo-pardavimo sutartį Nr. 20568071, mokėjo mokesčius (el. b. dok. Nr. CBP-17317). Teismas neturi pagrindo netikėti akivaizdžiais ir įprastais dalykais, kad mirus sutuoktiniui, J. R. perėmė ir asmeninius V. J. R. daiktus, o taip pat naudojosi buitines reikmenimis, baldais. Teismo vertinimu, J. R. savo veiksmais išreiškė valią, liudijančią sutikimą ir siekį įgyti visas teises į palikimą ir prisiėmimą visų pareigų, kylančių ar galinčių kilti iš palikimo. Suinteresuotas asmuo prašomam nustatyti juridinę reikšmę turinčiam faktui iš esmės neprieštarauja. Todėl teismas sprendžia, kad pareiškėjo nurodomas faktas egzistavo, t. y., kad J. R. po sutuoktinio V. J. R. mirties priėmė palikimą faktinio valdymo pagrindu (CPK 183, 185 straipsniai).
9. Pareiškėjo reikalavimas laikytinas pagrįstu ir įrodytu, prašomas nustatyti juridinę reikšmę turintis faktas pareiškėjui sukels teises pasekmes, todėl reikalavimas tenkinamas (CPK 444 straipsnio 2 dalies 8 punktas).
10. Dalyvaujančių byloje asmenų bylinėjimosi išlaidos neatlyginamos (CPK 443 straipsnio 6 dalis).
11. Procesinių dokumentų siuntimo išlaidų nepatirta.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 290–291 straipsniais, 576–578 straipsniais, teismas

n u s p r e n d ž i a :

pareiškėjo V. R. pareiškimą tenkinti.

Nustatyti juridinę reikšmę turintį faktą, kad J. R. (*neskelbtina*), mirusi 2012 m. kovo 6 d., po sutuoktinio V. J. R. (*neskelbtina*) mirties 1998 m. vasario 13 d., priėmė palikimą pradėdama faktiškai turtą valdyti.

Juridinę reikšmę turintis faktas nustatomas paveldėjimo teisės liudijimo gavimo tikslu.

Sprendimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas apeliacine tvarka Kauno apygardos teismui per Kauno apylinkės teismo Kauno rūmus.

Teisėja

Edita Vitonė